

merker enna dens ettervirkinger. Blant menneskene hersker strid og spid som før og vi skjelver allerede ved tanken på en ny krig. Den fred som englene sang om synes som en vakker drøm. Vakker å tenke på til jul kanskje. Men neppe noe å skjænke tiltro. Man er da realist...

Fred på jorden! Har vi forstått englesangen rett? Er det så sikkert at det var fred i rent yrre menneskelig forståelse Jesu komme til jord

neske som eier alt det denne verden kan gi: penger, velvære, luksus og popularitet aldri kan bli helt lykkelig. Heri ligger årsaken til vold og urett, hat og undertrykkelse, engstelse og usikkerhet.

Derfor er det intet som mennesket trenger mer enn fred med Gud. Denne fred var det Jesus var kommet for å bringe i stand. Ingen annen kunne det. Han, Guds egen sønn, kom hit ned for å leve

for deg. Hva som enn vil komme til å hende: Gud vil aldri i evighet slippe deg! Du får erfare den fred som overgår all forstand. Den fred som verden aldri kan gi.

Om denne fred er det juleevangeliet taler.

*Salig fred, himmelsk fred
Toner julenatt her ned
Engler bringer til store og små
Bud om ham som i krybben lå —
Fryd deg hver sjel han har frelst!*

Eivind Saxlund.

Norsk skibsfart

har solgt seg til utlandet

Lån på norske nybygginger forfaller øyeblikkelig hvis vi går ut av NATO

I dagens valutasituasjon er det vanskelig for norske redere å få valuta til bygging av nye båter. I denne situasjon har man funnet fram til en i og for seg prisverdig ordning. Norske redere bestiller båter ved utenlandske verft, og finansieringen ordnes gjennom amerikanske finansieringsorganer. Samtidig chartres båten bort for lang tid, slik at alt båten seiler inn går til dekning av byggekostnadene. De amerikanske finansieringsorganene har pantesikkerhet — i båten og oppretter en avtale med den norske rederen — som må godkjennes av departementet — om ratene for tilbakebetalingen.

Dette er vel og bra. Men i denne avtalen er det også et par andre klausuler, opplyser bladet «Orientering»:

Hvis

1. Norsk skibsfart blir sosialisert.

2. Norge trekker seg ut av Atlanterhavspakten,

så bortfaler finansieringskontrakten og gjelden forfaller til øyeblikkelig betaling.

Det skulle ikke være nødvendig å gjøre mange refleksjoner.

Men det må være trist for norske myndigheter å måtte skrive under på slike vilkår.

høyskolen: Dosent Leiv Flydal.

— Tito besøker Egypt og Etiopia. Han vet å snu seg.

— Kontormangelen blir verre og verre i Oslo.

— Motsetningene synes å jevne seg i vesttysk utenrikspolitikk.

— Sveriges turisttrafikk er fordoblet på 5 år.

— Gisle Straume nevnes som ny sjef for Rogaland Teater.

— Eivind Grovens «Mot ballade» er kommet på plater i USA.

Fortsettes inne i bladet.

Er dumheten i Norge i ferd med å avblomstre?

En norsk Gallup har vist at det nå er flere i Norge for Spanias opptagelse i FN, enn for fortsatt å nekte opptagelse.

den omvalte hvorledes den gang fungerende statsminister, utenriksminister Nils Ihlen straks beordret mobilisering av vårt kystforsvar, til lands og til vann, for å verge vår nøytralitet. Statsminister Gunnar Knudsen var nettopp da hjemme på Borgestad hos sin dødsyke hustru. Da statsministeren kom tilbake, syntes han det var gjort for meg, men da svarte Ihlen at så fikk regjeringssjefen se seg om etter en annen utenriksminister. Alle foranstaltninger som var satt i verk, ble opprettholdt hele krigen ut, og Norge holdt seg klar av storstormen der ute den gangen. Den dyktige og nasjonale forsvarsministeren, general Christian Holtfodt, var den sterke mann som kjente sitt fagområde. Likeså den nasjonale og ansvarsbevisste utenriksministeren Nils Ihlen holdt god vakt om Norges interesser. Norge ble under denne krigen hårdt presset, men styresmennene holdt stø kurs og sterk vakt.»

Så sluttet doktoren sitt foredrag under omtalen av den annen verdenskrigen, hvor han reiste dette spørsmål: «Kunne Norge ved en klok utenriks- og forsvarspolitikk ha sluppet å bli trukket inn i krigen på samme måte som under den første verdenskrig? Og han svarte at hadde vi vært føre var som i 1914, så trodde han at vi hadde unngått krigen og okkupasjonen. Overlegen sluttet sitt tankevekkende foredrag med å si — «at hver enkelt bør tenke over det hele — enig eller ikke — for det jeg her har framført er s a n t.»

Dette til ære for den fremragende nordmannen, utenriksminister Nils Ihlen, att på notisen om ham i Folk og Land nr. 38.

Torpo den 29. november 1955.

gang om Norges høytidsstund som kom da tingets hall åpnet seg. Han ender med det kjente vers: Håkonshall og Olavskirke reise ville de av grus. Det beror på Norges kårne, tidens guder er dens menn.

Der var en gang, men det er lenge siden. Nå beror det ifølge majoriteten av de kårne i tingets hall ikke lenger på dem, men på gatens parlament, også kalt «folkets rettsbevissthet».

I USA, i sydstatene, kalt Dixieland, hvor rasediskrimmering, hvor Ku-Klux-Klan-ånden fremdeles er levende og hvor en negers liv ikke er mange pennies verd etter de fete overskrifter i

USA

U.S.A.s to store landsorganisasjoner, AFL og CIO med tilsammen 16 millioner medlemmer, er formelt slått sammen i en faglig landsorganisasjon.

The American Federation of Labour and Congress of Industrial Organization og omfatter i alt 140 faglige forbund. Den er den største frie, faglige landsorganisasjon i verden.

Våre fanger ikke hjem til jul?

Av H. F. K.

Morgenbladet meldte 1. desember: «De elleve siste landssvikfanger slipper neppe ut før jul.»

Forklaringen var: «Stemningen for å løslate

Fort. side 4

gan i Akersgaten å dømme. Den moralske indignasjon fyller alle ned til ovnsgutten der i gården og persilletårene flyter til fordel for negrer som blir utsatt for folkets rettsbevissthet under forsete av presidenten i folkedomstolen d o m m e r L y n c h.

Stortinget, våre kårne, har nå med den gule pressens velsignelse laget et nytt demokratisk embete, og etter at gatens parlament har talt, har dommer Lynch avsagt dommen. Men Ivar Aasen kvedet:

Lat det merkjast i meir enn i ordet, at me halda den arven i stand, at når federne sjå att på jordi, dei kan kjenna sitt folk og sitt land.

Presset

Av H. N. H.

Slår vi tilbake i dagspressen i Norge for 10. april 1940, vil vi finne at de herværende engelske myndigheter — som fulgte den norske regjering på dens flukt nordover — alt på det tidspunkt var særdeles ivrige for å påvirke regjeringen til å gi den okkuperte del av befolkningen ordre om å gå i gang med sabotasjeaksjoner. Planene var åpenbart lagt vel til rette fra engelsk side. Ved øyeblikkelig å gjøre brudd på folkerettslige prinsipper skulle den norske befolkning settes i et avgjørende og irreparabelt motsetningsforhold til tyskerne. Faren for en «dansk» ordning var til stede. Det måtte unngås. Uansett midlene.

Ennå den gang var de norske myndigheter såpass klare i hodet at de forsto at det å adlyde de britiske direktiver bare ville føre landsmenn unødige i ulykke, og fra høye-

servile presse bak dens direktiver og åndskneblede redaktører!

Mulig er det også at dette kynisk planlagte og konstruerte hat vanskeligere gir slipp bak byenes murblokker enn ute under den fri himmel over skog og eng. Her er hatet forlenget forbi, om det da noen sinne har vært her i det hele tatt. «Landssvikere» velges fort vekk inn i herredstyre og som ledere av store felles-bedrifter.

Jo, sikkerlig! Ute i distriktene er det fremgang, og slike sprell som den herostratiske størrelse fra Skien gjorde i Stortinget forleden og som han fikk «folket» med seg på, virker vel nærmest komisk utover landsbygdene.

Vi nærmer oss julen, der minnene møtes i fortiden, der tankene samles i fremtiden.

Og våre ønsker og varme tanker vil flyte dere elleve i møte fra det hele land, fra alle kretser der hjertet går foran politikken.

Denne «julehilsen» fra Norges makthavere, denne hjerteløse meddelelse, er selvfølgelig en hilsen til alle oss «dømte».

Vårt eneste svar må være:

Et sterkere samhold i trofast arbeid for sak og ære.

Jeg hilser i ærbødighet våre «landssvikere»!

Hvem har ansvaret

for at staten ikke driver sine skoger med normalt utbytte?

Fort. side 4

23. desember

Det øverste Sovjet tar sæte i Moskva

Nasjonalforsamlingen har tidligere i år bare hatt to møter. På det første ble statsminister Malenkovs avskjedssøknad som statsminister behandlet, på det annet avla Bulganin rapport om Genf-konferansen.

Heime og ute

— Skogsarbeiderskolen skal bygges ut på Sønsterud.

— Arbeidet er i gang på veien over Storlien.

— Det brygger opp til strid om den nye navigasjonslov.

— Sverige har snart en million pensjonister.

— Det er svært som hvalaksjene har steget det siste.

— Verdens største tankskip (47 750 t.) er sjøsett i England.

— Fallet i Englands valutareserver er stanset.

— Nytt vassdragslaboratorium skal bygges ved NTH.

— Skogbruket: Lønnstillegget blir fra 65 til 70 øre pr. kbm.

— Stor opprydning forestår i Finnlands økonomi.

— Ny professor ved Handels-

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Ansvarlig redaktør Johannes Kringlebotn

To landskjente firmaer har hatt 50-års jubileum

Vi sikter til Norsk Hydro, stiftet 2. desember 1905, og til landets største foretagende overhodet: Monarkiet Norge, rekonstruert 27. november 1905.

Begge har nå fått prøve seg i 50 år. Med hvilke resultater? Mon det ikke kunne være til nytte for noen hver av oss å forsøke en aldri så liten vurdering.

Norsk Hydro begynte på bar bakke, men firmaet har nådd helt imponerende resultater, produserer årlig veldig mengder kvelstoffgjødning til bakterieresulten matjord både her i landet og i flere andre land, beskjeftiger på første hånd 9000 veltrimmede arbeidere og gjør stadig opp sine årsregnskap med mektig overskudd i klingende mynt. I anledning jubileet kunne det dele ut av sin overflod rundt regnet 25 millioner kroner, oppå alt det som tidligere er gitt til landsgagnlige formål. Hydro er en bedrift vi alle har glede av.

Hva så med Monarkiet Norge? Nei, vi tenker ikke i denne forbindelse på fedrelandet, men på staten alene, på oppgavene, mulighetene forvaltningen av vårt folks samlede tilganger og resurser. Begynnelsen var heller ikke dårlig. Det var alt annet enn et fallittbo Christian Michelsen og hans menn leverte fra seg til det nye styre. Men hvordan er det gått?

I dag skjenker staten hvert nyfødt barn part i en statsgield til langt oppover begge ørene.

tige summer årlig, en sykepleie som halter, lærere og vitenskapsmenn som er underbetalte, militærutgifter som er hinsides all fornuft, en overkommando på Kolsås på fremmede hender, slaveleire som opprettholdes etter mer enn 10 års fred, et valgssystem overlatt et grunnlovstridig partimaskineri, en statskasse uten bunn, en kroneverdi som er mikset sønder og sammen, vi forvaltes rett og slett av et byråkrati som forbrenner og fortærer så meget av vårt folks kraft og arbeidsevne at det gang på gang står om Norges være eller ikke være.

Side om side med utarminngen blomstrer selvgodheten og det nasjonale skryt, et skryt som nær sagt er bedøvende og selvutslettende. Folk slikker seg rundt munnen av levestandard og tipping, som om alt skulle være i den skjønneste orden. De fleste narrer seg selv med der tekniske utviklings landevinninger, som tas for statsmannskunst og politisk vederheftighet.

Det skal bli spennende å se hvor lenge det kan gå, før katastrofen er over oss på nytt.

Vi som har odelsrett til landet får et tungt og uhyre vanskelig bo å arbeide med. Jo før vi tar hånd i hanke, dess bedre. Hvordan det best skal skje er det største problem som foreligger i samtidens Norge. Løses må det hvis vi norske fortsatt skal kunne gjøre oss håp om å bygge og bo i fedrelandet.

Hvorfor ikke styre

Fremstående norsk politiker søker opplysninger om alle av NS som deltok i kampene 1940

Det haster! En av landets beste menn har underhånd uttalt ønske om snarest mulig å få opplysninger om de av NS, særlig da frontkjempere, som deltok i kampene i

1940 her i landet. Altså mot tyskerne like etter den 9. april. Brev kan sendes til «Folk og Land»s redaksjon eller til ingeniør Frode Halle, adr. Heggelivn. 48, Smestad.

Blehr og Hafskjold tilbake fra Stockholm med gode nyheter

Vi har hatt en samtale med Eivind Blehr, som nettopp er tilbake fra et opphold i Stockholm. Vi spør om han har noe å meddele om den sak, som vi alle er så spent på?

— Jeg har sammen med Hafskjold fått lese hva 5 lærde svenske herrer er kommet til under tre års gransking av «rettsoppgjøret». Det er blitt en inngående, samvittighetsfull avhandling på et par hundre sider.

— Og resultatet?

— La oss ikke gyde malurt i jubileumsårets festbegre. Trykningen står tilbake, men i januar engang skal alle få titte inn i dette skrinet med det rare i.

— Og hva inneholder det?

— Ikke noen kalverumpe.

— De er altså fornøyd?

— Ja. Noen tvil om utfallet har jeg forresten aldri hatt! Men det var jo et stort ansvar vi tok på oss.

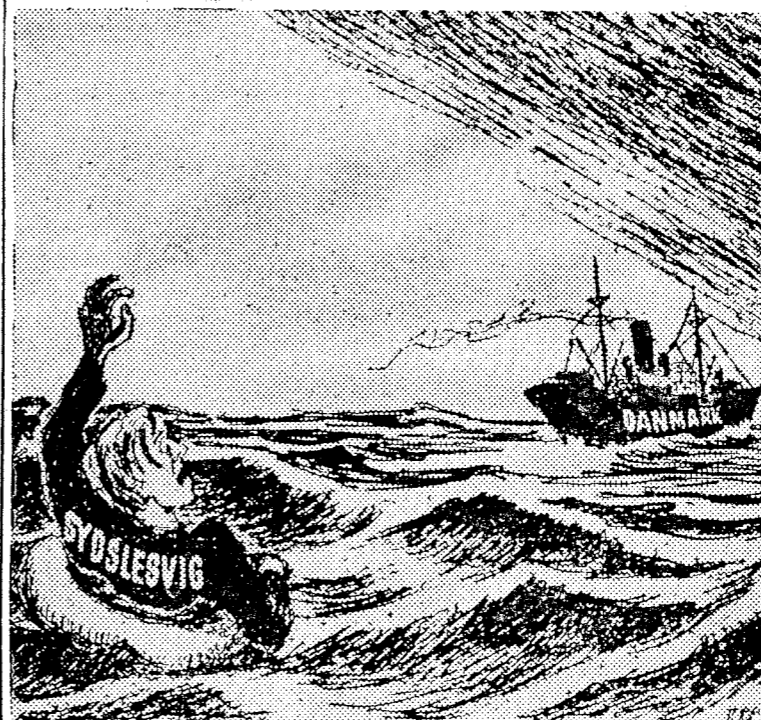
Mønster fra NS - tiden?

Russepresidenten i Oslo 1955, Fredrik Schreuder, og Reidar Østby er de to norske studenter som ble valgt ut av direktør Thor Thomas Brittingham jr. og frue til et års studieopphold ved Wisconsin-universitetet, med reise, opphold, studieavgifter betalt og rikelig med lomme penger.

— Vi er overlykkelige, men sannelig var det spennende timer, sa de to nybakte stipendiater ved en mottagelse den amerikanske familie holdt på Grand søndag. Schreuder og Østby deltok i

Fredrik Schreuder begynte på Handelsgymnasiet etter artium i sommer. Reidar Østby gikk opp som privatist og tok artium på et år, med eksamen 1953. Han har hatt militærtjeneste i Garden og går nu på studentfagkursus på

Danmarks-tro Slesvigere ser med bekymring på fremtiden

Det danske presseorgan «Atterdag» hevder at sydslesvigerne nå kjemper for livet. Det nasjonalt selvpoppiggende fåmannsvelde i København vil bare telkes tyskerne, skriver bladet. Med sverd og plog erobrer prøysserne den danske jord i Sydslesvig.

Ble Ivar Kreuger likevell myrdet?

Professor Hilding Eek uttaler seg

Interessen for dette spørsmål vokser i Sverige, og der er nettopp kommet en oppsiktsvekkende bok av Børje Heed og Sven Stolpe: «Ivar Kreuger morder?»

«Stockholmstidningen» har i den anledning intervjuet den bekjente professor Hilding Eek (tidligere seksjons-

sjef i F.N.). Hilding Eek mener at de nye opplysninger medfører — dog ikke helt avgjørende at selvmordsteorien ikke slår til. Han har særlig festet seg ved det eienommelige i at lensstyrelsen i Stockholm ikke krevet obduksjon som forutsetning for kremering, jo at obduksjonen sies å ha vært forbudt tross familiens begjæring. Han fremfører også andre viktige omstendigheter i denne sensasjonelle sak, som, sier han, «tilhører vår historie».

Det er bittert for en mann som kjempet med nebb og klo og all sin styrke for å få riksrett over

Professor Hilding Eek er en mann, hvis meninger har vekt i Sverige. Våre lesere bør mer-

Bok om Narvik er skrevet

Byen med kanonen!

Fylkesmann, oberst Konrad Sundlo starter nyåret med å bli 75.

Få har som fylkesmann Konrad Sundlo fått føle på kropp og sjel hva det vil si å være norsk offiser. Han har da også funnet å måtte kvittere for den store ære. Det har han gjort gjennom et manuskript som nå ligger ferdig, hvor han ganske enkelt, ut fra sine opplevelser som kommandant i Narvik, har fortalt om «Byen med kanonen» (!). Man forlangte som bekjent dødsstraff for Sundlo, men han ble pure frikjent for den del av anklagen som angikk Narvik. Selv Churchill har rettet på sin lettkjøpte slarv om forræderen i Narvik — som han innleder sitt verk om krigen med. Men når blir den falske anklage mot Sundlo rettet i norsk rettsbevissthet? Det er å håpe at det må lykkes ham å få utsendt sin bok i løpet av kommende år.

Vi nytter høvet til å gratulere hedersmann Konrad Sundlo med 75 årsdagen den 1. januar 1956. Han går den i møte med fast og rank holdning — som det sømmer seg en offiser av den gamle skole, og med en fysisk kondisjon som sømmer seg en gammel 5- og 10-mils-mester som hæren neppe har hatt maken til gjennom 400 år.

Fylkesmann Sundlo regner seg som vaskeekte trønder, selv om han ble født i Vest-Agder og vokste opp i Vestre Aker fra han var 7 år. Hele farsslekta var bønder, hans far også, fra fjellgrenda Markabygd i Levanger-Skogn, og morsslekta er fra Strinda.

forvaltningen av vårt folks samlede tilganger og resurser. Stillelsen norsk Okkupasjonssjef var heller ikke dårlig. Det var alt annet enn et fallittbo Christian Michelsen og hans menn leverte fra seg til det nye styre. Men hvordan er det gått?

I dag skjenker staten hvert nyfødt barn part i en statsgield til langt oppover begge ørene.

Når et enkelt selskap som Norsk Hydro har kunnet gå med cverskudd, hvorfor gjør så ikke staten det i langt større grad? Fordi vi har et vanstyre utover alle grenser.

Monarkiet ble på 50-årsdagen opvartet med mange milde gaver, til dels også med dumme gaver. Den eneste gave som virkelig dominerte var imidlertid transportarbeiderkonflikten og dens mangehånde forbannelser for vårt sterkt sårbare samfunnsapparat.

Vi er ikke profesjonelle klagere, men det er dog åpenbart for enhver at landet har skort på utbygde livsviktige veier, landet har ikke ferdigbygde stambaner, har stor mangel på bruer, på telefoner, på kraftverker, for ikke å snakke om skoler og boliger. Nei, vi har ikke tømmerstokker nok i dette land, må vite! Jordbruket og modernæringene i det hele tatt er tømte for normal arbeidskraft, matavlen forsømmes, skogene er tynnet ut, store deler av vår skipsflåte pantsatt til NATO-styrte amerikanske pengeinstitutter, vi har et avleggs fengselsvesen som koster vanvit-

Vi som har odslrett til landet får et tungt og uhyre vanskelig bo å arbeide med. Jo før vi tar hånd i hanke, dess bedre. Hvordan det best skal skje er det største problem som foreligger i samtidens Norge. Løses må det hvis vi norske fortsatt skal kunne gjøre oss håp om å bygge og bo i fedrelandet.

Hvorfor ikke styre Norge like klokt, framsynt og effektivt som for eksempel Norsk Hydro?

Redaksjonen avsluttet torsdag 8. desember.

NESTE NUMMER

av «Folk og Land» kommer lørdag 7. januar.

Hva leserne har i vente

På nyåret vil bonde Hans Rognerud skrive om Olga Bjoners bok «Dette har hendt», kontorsjef Haug Syvertsen behandler minneskriftet om Erling Winsnes, og professor Adolf Hoel anmelder «Polarboka», som den negangen sies å være bedre enn noensinne.

Heime og ute

— De kunstige demninger sprenges: Komponisten David Monrad Johansen vant en veldig seier gjennom konserten i Aulæen.

— Firma Jørgen S. Lien har kastet ut en NS-mann. Ellers alt vel. Neste år regnes med en eksport på 30 mill. kroner. Det betegner en bra stigning fra den gang dette firma i okkupasjontiden skaffet tyskerne 1500 håndjern.

— Bonde og sagaskriver Trygve Engen i Straumsbygda arbeider heime på gården sin, i lag med kona og yngste sønnen. De andre barna er reist ut, den eldste går i vinter Follo landbruksskole, den neste er i lære hos Hafskjold i Lier, mens datteren er lærerinne på Jennestad i Sortland.

Russepresidenten i Oslo 1955, Fredrik Schreuder, og Reidar Østby er de to norske studenter som ble valgt ut av direktør Thor Thomas Brittingham jr. og frue til et års studieopphold ved Wisconsin-universitetet, med reise, opphold, studieavgifter betalt og rikelig med lommepenger.

— Vi er overlykkelige, men sannelig var det spennende timer, sa de to nybakte stipendiater ved en mottagelse den amerikanske familie holdt på Grand søndag.

Schreuder og Østby deltok i konkurranse med 17 studenter fra Oslo og Bergen. De fikk alle sammen 15 minutters samtale med direktør Brittingham, og det som veide tyngst i vektskålen var

kandidatens personlighet og lederegenskaper.

— De ble valgt på grunn av sine kvikke replikker, sier direktør Brittingham.

Fredrik Schreuder begynte på Handelsgymnasiet etter artium i sommer. Reidar Østbye gikk opp som privatist og tok artium på et år, med eksamen 1953. Han har hatt militærtjeneste i Gardn og går nu på studentfagkursus på Treider, skriver Morgenbladet.

Er det ikke akkurat som skåret rett ut av den foraktede NS-mentalitet? Det er personlig kvalitet og leder-egenskaper det spørres etter. Helt utmerket. Du skal sannelig se at vårt samfunn skal få nye muligheter til sanering og oppblomstring.

Til ei sjukesyster frå fronten i norsk fangehol i jolehelgi 1945

Eg skimtar dit andlit bak sprinklar av jarn.
Herre min gud, Du skauldause barn,
Eg ser som i lysing, ditt solgyldne hår.
Skuldause syster på nittan år!

I «Krossen den raude» du sårfeber lindra
då stjernun på Russlands himmel dei tindra.
Gav vener og fiend ei hjelpande hand
på slagmarker kalde i ingenmannsland.

So kom du heimatt — til fedrande lande —
Skulda for «Fiend å gjenge tilhande».
Ein klagar, ein domar og makti ho rår.
Domen han fall: Tri ovlange år.

Her tend eg so fatig, kann ingenting gjera.
Aleine, du gode lyt sorgine bera.
No sløkte dei ljuset — godnatt vene syster.
Sigl du i draumar, til solfagre kyster.

Einar Tveito.

— Transportarbeiderstreiken kostet vårt samfunn mellom 100 og 200 millioner kroner.

— Sogneprest Knut Geelmuyden og hans sønn, maleren Nikolai Geelmuyden, har for vinterhalvåret slått seg ned i Spania.

— Staten skal få oss på nye 25 mill. kr. på gamle biler.

— En del italienske filmskuespillerinner har gjestet Oslo. Flere av byens større aviser opp-

førte seg nærmest som skrullete.
— Vår honnør til lærerinne, fru Signe Hunnes, Utskarpen. Hun ble innvalgt i Sør-Rana herredstyre.

— Lyngre Menighetsblad i Danmark skriver: «Det er ofte med kristendommen som med gamle paraplyer. De glemmes lett i kirken og misjonshusene — særlig i godt vær.»

— Fellessangboken for våre kristne organisasjoner er kom-

den bekjente professor Hilding Eek (tidligere seksjons-

Verkebyll i sinnet

Det er bittert for en mann som kjempet med nebb og klo og all sin styrke for å få riksrett over Nygaardsvolds regjering etter hjemkomsten fra England å lese både Trygve Lies og Paul Hartmanns bok, særlig Trygve Lies.

Det vi ville som sloss for riksrett var den nokså vesentlige ting å få oppklart hvor ansvaret lå for at det ikke ble øyeblikkelig mobilisering da tyskerne angrep oss og for at ikke minene ble lagt ut i Oslofjorden øyeblikkelig, da det ble slått fast at et tysk krigsskip med infanterisoldater og kavaleri hadde forlist på sørlandskysten. Granskningskomiteens utredning gir nemlig ikke klar og full beskjed om noen av disse to punktene som jeg mener har uhyre stor betydning for vårt folks mentalitet i fremtiden. I mange av oss som opplevde disse dagene vil disse tingene bli liggende som en verkende byll i sinnet til vi får fullt lys over dem.

Lies bok gir absolutt ikke noen forklaring på disse to tingene. Når det gjelder begge disse to punktene er Trygve Lie like uklar og svevende som granskingskomisjonen. Boka kunne godt ha vært uskrevet når det gjelder disse tingene.

Anton Beinset i Dagbladet 5. 12. 55.

met i ny utgave, utmerket redigert og fyldig. Utgave nr. 1 kom i 1928, med et tillegg i 1940.

sjon som forutsetning for kremering, jo at obduksjonen sies å ha vært forbudt tross familiens begjæring. Han fremfører også andre viktige omstendigheter i denne sensasjonelle sak, som, sier han, «tilhører vår historie».

Professor Hilding Eek er en mann, hvis meninger har vekt i Sverige. Våre lesere bør merke sig navnet.

X.

Med veg skal land byggjast

Flatdølen Bjarne Dramstad, tidlegare frontkjempar, no drivande bulldozar-kaptein, held seg for tidi langt til fjells inne i fagraste Telemark. Han byggjer veg til den veglause grendi Langlim i Seljord. Eit nytt prov på kor eigenrådige og djerve dei er desse frontkjemparane våre, alle stader legg dei seg reint på tverke for bakstrev og svartsyn i landet.

— Økonomisk gymnasium blir nå likestillet med artium.

— Stortingsmann Harald Løbak (A) har fremmet et forslag til Det nordiske råds møte i København om å opprette et felles nordisk institutt for vitenskapelig alkoholforskning.

— Transportarbeiderne vant, og fikk et tillegg på 30 kroner uka, lov og takk for det. Hvorfor kunne ikke dette ha vært ordnet uten så store omkostninger?

— «Folk og Land» er en god formidler mellom alle våre. Trygve Engen har således fått kontakt med sin gamle fangekamerat Audbjørn Fiskum, Helshan.

— Hotelleier Sogaard i Hotel «Postgården» i Mariager (Danmark) hadde her en kveld torskegilde for 65 av sine venner. De spiste 105 kg. torsk. Alle ble mette.

— Portoen for vanlige brev går opp fra 30 til 35 øre fra 1. jan.

— Aftenposten betaler det første bilde bladet mottar av vill norsk landbjørn i norsk terreng med 500 kroner. Det gjør «Folk og Land» også! Likeledes 250 for tilsvarende bilde av jerv, 150 for gaupe og 100 for ulv.

gammel 5- og 10-mils-mester som hæren neppe har hatt maken til gjennom 400 år.

Fylkesmann Sundlo regner seg som vaskeekte trønder, selv om han ble født i Vest-Agder og vokste opp i Vestre Aker fra han var 7 år. Hele farslekta var bønder, hans far også, fra fjellgrenda Markabygd i Levanger-Skogn, og morsslekta er fra Strinda. På hennes side kommer en meget velkjent trøndersk bymann inn i bildet, nemlig Mathias Konrad Peterson, i sin tid en av direktørene i Norges Bank — den gang som bekjent i Trondheim. I parentes sagt var for øvrig den samme Peterson kanskje den første i landet som satte i gang feiring av den 17. mai, og før Wergeland!

Ble offiser i 1902. Etter 39 års tjeneste tok han avskjed i 1941. Dommerne greide med andre ord ikke å fradømme ham stillingen.

Noe av det mest fargerike innslag i hans liv er fire års opphold i Russland, et land og et folk som han lærte å sette overordentlig pris på. Han var da også Nansens første hjelpesmann. Han startet denne del av sin virksomhet høsten 1921 med å skaffe fram 6—7 hundre tonn klippfisk til Leningrad. Da hans permisjonstid utløp, ble han av Nansen spurt om han hadde en å foreslå i sitt

Intet fordommer mer enn hatet

Maktbegjær med derav følgende hat, gjør menneskene ikke bare onde, men også dumme. Våre forfølgere «seierherrene» (!) produserer sitt hat for å verge seg selv — «ikkun sannheten kan såre»!

N. C. Solheim.

Det hender ganske ofte at jeg treffer folk som er blitt engstelige for å kritisere landets styr og stell offentlig.

Direktør E. Hvoslef Eide i V. G.

Kitty Mürer in memoriam

Med sin store interesse for samfunnsspørsmål, sitt idealistiske syn og sin glødende fedrelandskjerlighet kom fru Mürer tidlig med i den nasjonale bevegelse. Allerede i 1933 var hun å finne i fremste rekke når det gjaldt å hevde de ideer hun hadde gått inn for. Både i skrift og tale gjorde hun seg sterkt gjeldende og hennes aldri sviktende tro, hennes pågangsmot og sterke sjelsevner var ofte til støtte og glede for alle hennes venner. Også hos annerledes tenkende satte hun seg i respekt med disse egenskaper. Fru Mürer hevdet uredd sine meninger til enhver tid, både i medgang og motgang, enten hun stod overfor en dommer i rettsoppgjøret eller det gjaldt å hevde sitt syn blant sine egne.

En kunne være enig eller ikke enig med fru Mürer, men hos hennes venner vil hun alltid bli stående som en rakygget personlighet og minnet om henne vil føre tanken hen på de beste karakteregenskaper man finner i det norske folk.

Johan Stangeland.

Die deutschen Streikräfte

General Blank er ikke den rette mann i spissen for en ny tysk hær. Det er ingen spøk å få et folks kaldflir over seg.

«Streikräfte» skal hvæge på frivillighet. Dette grunnlag virker absurd. Forsvar av fedrelandet en frivillig sak? Utægronne!

En slik plan må være laget av folk som intet kjennskap har til soldaterlivne. Planens fedre har formodentlig trodd: «Gir en bare tyskerne høve til å trekke i uniform, vil de komme «Schar um Schar». Tilstrømningen er imidlertid uteblitt. Rekrutteringen vil under slike forhold ta minst 25 år for å «sette opp» en tysk styrke på en halv million mann, hvis slagkraft i dagens situasjon er som en mann mot et jernbanetog. «Also ohne mich», sier tysk ungdom.

Franskmennene ønsker en tysk hær sterk nok til å stanse Sovjet, men svakere enn den franske. De nye randstater Belgia, Holland, Danmark, Norge forlanger framforalt en «demokratisk tysk hær». Helst en slik som den

sted. Jo, det hadde han, ofiseren Vidkun Quisling ved legasjonen i Helsingfors. Resten av historien kjenner vi alle.

Det var advokat Henrik Bergh som var fylkesmann

norske. En hvor man bare duer hverandre. En hvor befal og soldater er å se som kunder foran pølsebuer eller som på høylys dag eter epler på offentlig gate, med lua litt på snei. En som osrer av misforstått demokrati. En heilagjeng som er gode venner så lenge ikke noe står på.

Til Streikräfte er særlig de velkomne som under siste krig

Forts. side 4

Karl Seeland vil at vi skal synge med!

Han har vært vennlig å sende oss nedenstående dikt — som han fant for snart 70 år siden i en dansk bok. Den er som talt ut av hans eget hjerte.

Jeg vet det G u d, jeg trenger til din tukt,
den vekker meg når jeg D i n hånd vil slippe,
titt blir mitt hjerte hårdt og vill dets flukt,
derfor D u stundom må dets svingfjær klippe.

Jeg vet Du tukter ei med hevn og harm,
D u elsker meg tross syndens ville lyster,
jeg vet D i n kjærlighet er rik og varm,
ja, varmest når D u mest meg gjennomryster.

Og dog, hver gang D i t t refserblikk meg når,
hver gang jeg under tukteråket prøves,
det synes meg: D i n hånd den er så hård
og trykker sterkere enn det behøves.

Vel er min bønn: «O G u d, Din vilje skjel!»

Takk

for all vennlighet og oppmerksomhet som ble vist oss på vår gullbryllupsdag.

Helene og
A. Gamborg Nilsen.
Drammen.

Hvem er Sjepilov?

Dimitri Trofimovitj Sjepilov, 50 år, tidl. redaktør i «Pravda», regnes som en av de kommende menn i Moskva. Han var med som forhandler hos Tito. Sjepilovs ferskeste kupp var at han fikk solgt våpen til Egypt.

En god tanke med adresse til mange

Jeg gir min julegave i år til Hjelpeorganisasjonen for Frontkjemper!

EGIL NORVI.

Jule- og nyttårshilsener

Det er den 11. julen

vi nå går i møte etter okkupasjonsperiodens avslutning. La oss feire høytiden i samsvar med de rikeste tradisjoner i vår fedrenerav. Må kjærlighetens evangelium få skape fred i våre sinn. Må den rette julestemning rå i landet.

Vi håper på — for såvel andre som til oss selv — et godt og velsignelsesrikt kommende nytt år.

De beste julehilsener til alle Forbundets venner.

Anders Hafskjold.

GOD JUL og GODT NYTT AR

ønskes alle medlemmer av vårt Forbund.

K. Kroken, Mosjøen.

GOD JUL og GODT NYTTAR ynskjes alle meningsfeller, serleg frå Simondstad fangeleir. Den gamle helsing.

N. Fjellstølen, Valleken.

EN RIKTIG GOD JUL og et GODT NYTT AR ønskes alle lesere av «Folk og Land».

Erik Sand-Hansen, Dalek, Gullskogen.

GOD JUL og GODT NYTT AR ønskes alle mine venner og kamerater.

A. F. Walby.

EN RIKTIG GLEDELIG JUL

ønsker jeg alle mine prektige fengselskamerater fra nord og syd.

Samuel Glæver.

SIGNA HELG

ynskjer vi alle venner, kjende og ukjende.

Inga og Trygve Engen, Straumsbygda.

DE BESTE ØNSKER FOR JULEN

og det kommende år, til venner og kjente.

Familjen Engebretsen, Skien.

EIN MÅ VERA TAKKSAM for kvart nr. som kjem av Folk og Land. Det blir reint fest i stua når bladet vårt kjem. Og skam for alle revane raue, som ikkje vil vera med og støtte opunder etter evne.

Beste julehelsing.

Håkon Sprauten.

SENDER ALLE KJENTE

og gode NS-folk de beste jule- og nyttårsønsker.

Eystein Utheim.

Julefest i Oslo

holdes

fredag 16. desember kl. 19.30 i Gabelsgate 4.

Tale av Hans Amundsen: **GLED DERE!**
Pastor Lars Frøyland deltar.
Sang av fru Volle.
Musikk ved organist Tørberg.
Beverting.

Billetter til salgs i Helge Johannesens forretning i Teatergt. 6 fra mandag 12. desember. Billetter selges dessuten ved inngangen festkvelden fra kl. 19. Pris kr. 2.50.

Arr.: Kristne Venner og Olavsforeningen.

Telemarksuksen «Løke»

beste unguksen på Fagernesutst. i haust med 14,5 poeng og pokal er tilsals hjå underskrivne. Avstamning: Far: Stjerner 2. pr., ff. Strålar 3627 — 1. pr., f.m. Stjerne 2 + 1. pr. Mor Lidarros 1. r. og pokal, 3 års middel 4822 — 4.2 — 203. Mf. Lidar 3207 1. pr., mm. Rosibli 3. + 2. ps. (5531). Full stamtavle og pris hjå

K. A. Ødegaard, Røn, Valdres.
Telefon Slidre 455.

Gule materter

til salgs. Kr. 0.92 pr. kg.
Per Lie, Kapp, Ø. Toten.

«Pionjær»

fjellbormaskin

er i dag den mest solgte fjellbormaskin i Norge og hvorfor?

Spør en eier av «Pionjær».

Betalingen kan deles.

H. SNAPRUD & CO.

KONGSBERG

Maskiner — Redskaper

Tlf. 885 — 248

Husrom

i eller ved Oslo

Etter 10 års lediggang har jeg fått arbeid i Oslo, men har ingen steder å bo. Har noen et krypinn for liten fam. (2 v. 1 b) fra nyttår? I ell. utenfor Oslo.

Bill. mrk. «Reklamearb.»

Benytt

HÅNSKOMAKEREN

Neberggt. 15, Oslo

Garantert fagarbeider

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2

Telef. 44 43 33

Kledespresen

Drammen

Rensning, pressing,
vask.

GUNNAR OLAUSSEN

Telf. 1620

Hjelpekomiteen

av 1955

Ny adresse: Maridalsvn. 33, Oslo. Tidligere bekjendtgjorte adresser og telefon bortfaller.

ske. De nye randstater Belgia, Holland, Danmark, Norge forlanger framforalt en «demokratisk tysk hær». Helst en slik som den

sted. Jo, det hadde han, ofiseren Vidkun Quisling ved legasjonen i Helsingfors. Resten av historien kjenner vi alle.

Det var advokat Henrik Bergh som var fylkesmann Sundlos forsvarer.

— Jeg tror faktisk Bergh døde av sorg over forfallet i norsk rettsvesen, sier Sundlo.

Generaladvokat Follestad deklamerte i retten:

— Hva vil utlandet si om vi ikke gir Sundlo dødsdom?

Da Berghs tur kom, sa han:

— Jeg hadde aldri trodd at jeg skulle oppleve en slik uttalelse i en norsk rett.

Men den gode Sundlo og hans prektige hustru har også store ting til glede og oppmuntring i livet. Således to begavede sønner, som begge er sine foreldre opp ad dage. Disse guttene var så ufor-skammede at de tok real-artium med S i hovedkarakter. Begge ville bli ingeniører og begge er blitt det. Men ikke ved Norges tekniske Høgskole i Trondheim, farsnavnet stengte dem ute fra dette lærdomssete!! Guttene henvendte seg da til den britiske ambassade i Oslo og bad om assistanse. Det fikk de. Det endte med at de ble optatt ved den tekniske høgskole i London, hvor de begge gjennomførte sine studier på 1 år kortere tid enn sine samtidige og ble uteksaminert som nr. 1 og 2. Ære være England, som i fredstid dog sitter inne med overveldende mye mer kultur enn hvalpene i vår egen ravnekrok, og ære være alle NS-folks tapre sønner. De har alle de rikeste forutsetninger til å være med å bygge et bedre Norge enn det som ble satt overstyr i 1945.

derfor D u stundom må dets svingfjær klippe.

Jeg vet Du tukter ei med hevn og harm,
D u elsker meg tross syndens ville lyster,
jeg vet D i n kjærlighet er rik og varm,
ja, varmest når D u mest meg gjennomryster.

Og dog, hver gang D i t t refserblikk meg når,
hver gang jeg under tukteråket prøves,
det synes meg: D i n hånd den er så hård
og trykker sterkere enn det behøves.

Vel er min bønn: «O G u d, Din vilje skje!»
så ofte under freidig tro oppstegen,
men titt når jeg Din vilje får å se,
jeg merker at jeg mente dog min egen.

Da vakler jeg, jeg vet jo Du har rett,
at alt Du for meg på det beste maker,
jeg vet Du tager på meg mildt og lett,
det er kun meg der uten årsak klager.

O lær meg rett å ville hva Du vil,
hold troens vinge oppe når den daler!
O, tukt meg kun, men gi meg nåde til
å bøye meg og tie når Du taler.

1956

Vi skulle gjerne se hvilken tidligere NS-mann eller NS-kvinne det er som i det nye år ikke er takknemlig for at vi har «Folk og Land» å holde oss til. Hils våre tvilende etternølere at de kan like godt med det samme ordne seg med et helårsabonnement og bli fast leser av bladet. Ikke i lukket omslag! Vi skal redigere «Folk og Land» slik at alle med glede vil kunne vedkjenne seg vårt blad. Dessuten begynner vi i løpet av januar og februar 1956 en offensiv som skal få bladet frem i første rekke i dagens debatt i Norge, vær klar over det. La budstikka gå!

FOLK OG LAND.

Jule- og nyttårshilsen

I de par siste år har det vært anmodning om å sende inn julehilsener. Jeg hadde trodd at en masse benyttet seg av denne måte å sende en hilsen til sine kamerater og lidelsesfeller, som vi ganske sikkert nå og da sender en stille tanke. Jeg hadde trodd at sådanne annonser skulle samle fullt hus i vårt utmerkede blad. Men jeg ble sørgelig skuffet, idet kun noen få etterkom anmodningen. Jeg hadde ventet minst 100 sådanne annonser.

Er det virkelig så dårlig bevendt med det gode kameratslige vennskap blant alle de tusen som i hin onde dager satte så meget inn på å trøste og hjelpe hverandre at det ikke orkes å ofre en tier på en sådan annonse? Jeg tror ikke det, jeg tror det bare er unnfalighet eller glemsomhet. «Frykt og beven» kan jeg ikke tenke meg er årsaken.

Jeg oppfordrer herved alle kamerater og venner fra konsentrasjonsleirene i Narvik og Tromsødalen og fra Akershus landsfengsel samt alle øvrige til å sende inn en nyttårshilsen, vedlagt minst kr. 10.— til «Folk og Land»s første nummer på nyåret, men gjør det straks.

Vennlig hilsen

OTTAR TRÆLDAL.

EIN MA VERA TAKKSAM for kvart nr. som kjem av Folk og Land. Det blir reint fest i stua når bladet vårt kjem. Og skam for alle revane raue, som ikkje vil vera med og støtte opunder etter evne.
Beste jolehelsing.

Håkon Sprauten.

SENDER ALLE KJENTE

og gode NS-folk de beste jule- og nyttårsønsker.

Eystein Utheim.

EN RIKTIG HYGGEJUL

og et fredfullt nyttår ønskes frontkamerater, øvrige venner og bekjente.

Bjarne Dramstad, Flatdal

BESTE NUMEDALS- OG JOLEHELSING

til alle mine vener.

Tore Bergstøl.

TIL OG FRA STAVANGER OG ROGALAND

vil det også denne julen strømme mange varme tanker — med ønsket om fred og velsigning for såvel bonde som bymann. Hjertelige hilsener.

Erling Kvalsheim.

VI ØNSKER VENNER OG KJENTE

en hyggelig jul og et godt nytt år.

Alice og Peter Thjømmøe.

MIN OG MIN HUSTRUS

beste ønsker for julen og det nye år sendes hermed til alle venner og kamerater fra konsentrasjonsleire og fengsler.

Ottar Trældal.

RETTSLØSE VENNER

ønskes god jul og godt nyttår.

Sverre Due.

EN GOD JUL OG HELLBRINGENDE NYTTAR

ønskes alle av

Gerd og Fritjof Sanner, Ulland l.p. pr. Kongsberg.

GLEDELIG JUL OG GODT NYTTAR

ønskes alle våre venner av

Hjelpeorganisasjonen for Frontkjempere.

Bøker til jul?

Alt De ønsker Dem.
Katalogpris. - Sendes portofritt.

P. Thjømmøe — Stavanger

Postb. 122. - Telef. 2 11 33.

Husrom

i eller ved Oslo

Etter 10 års lediggang har jeg fått arbeid i Oslo, men har ingen steder å bo. Har noen et krypinn for liten fam. (2 v. 1 b) fra nyttår? I ell. utenfor Oslo.

Bill. mrk. «Reklamearb.»

NYE
KOSTER
MALER
BEST

Vi har nå godt utvalg i pensler

ALL ROUND

En god amatørpensel. All Round medurring i alle størrelser.

JUNIOR MESTER

En rimelig pensel i høy prisklasse.

LAKKPENSLER

CORAL

FARGEHANDEL

Hofgårdsst. 12.
Telefon 4379 Drammen

Kjøp Korngull

i enettpakning på 3 kg.

Kr. 14.50

fritt tilsendt i posten.

Bestilling til:

I Hestdal

Litlebergen pr. Bergen

Send straks 1 pk. Korngull puffkorn

1 kg. kveitepuff

1 » rispuff

1 » havrekjerner

til pris kr. 14.50.

Navn ?.....

Adr. ....

vask.
GUNNAR OLAUSSEN
Telf. 1620

Hjelpekomiteen av 1955

Ny adresse: Maridalsvn. 33, Oslo. Tidligere bekjendtgjorte adresser og telefon bortfaller.

Oslo Stigefabrikk

Brand-, maler- og skyvestiger oljet, m/ kadimerte beslag
Inneh. Alf T. Lunde
Mosseveien 8
Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

UR

Jeg fører alle de kjente sveitsermerker som Omega, Longines, Certina, Cyma, Tissot, Revue, Antima og Allsport.

Dette er en tillitsak.

De blir ikke skuffet hverken over pris eller kvalitet.

R. Gjessing

URMAKER

DRAMMEN

Telefon 2507.

Annelise Parow

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

Tannlæge

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

BILER

Person-, vare- og lastebiler   Spesialbiler og busser
Mot og uten kjøpetillatelse.

Gjøvik   Tlf. 71 747

SVERRE TIDEMAND RUUD

FOLK OG LAND

Om kjøleskap

Av Billy Graham

Det finnes ikke et vers i Bibelen, som viser at du kan være en kristen, og leve det livet du selv vil. Når Kristus kommer inn i et menneskehjerte, forlanger han å være Herre og Mester. Han krever fullstendig overgivelse. Han vil kontrollere dine tanker. Han vil kreve at ditt legeme skal være undergitt ham, og bare ham. Han gjør krav på dine talenter og evner. Han forlanger at all din gjerning og alt ditt arbeid skal utføres i hans navn.

Aitfor mange bekjennende kristne i vår tid vil heller forsake sin kirkegang enn de vil gi avkall på et nytt kjøleskap. Stilles man overfor valget mellom å kjøpe en ny bil eller gi pengene til å være med på å føre opp et hus for en ny søndagsskole, er det lett å gjette seg til hva manges valg vil være. Tusener av såkalte kristne setter sine penger i de tingene som er med å øke vår levestandard, fremfor Kristi lære. Vi har tid til å gå på kino, fotballkamp eller veddeløp, men vi har ikke tid for Gud. Vi kan spare til et nytt hjem eller et større radiocapparat, men vi synes ikke lenger at vi har råd til å gi tiende. Dette er avgudsdyrkelse!

Her må det bli en forandring! Vi gjør narr av hedningene og de gamle avgudsdyrkerne, men den eneste forskjellen er at våre gudbilder lyser av forkromming og stål og har termostater og frosttermometre i stedet for juvel-øyne! Deres overflate er dekket av lett vaskbar emalje i stedet for gull, men vi tilber dem på samme måten og synes at livet ville være umulig uten dem.

Jesus krever herredømme over alle slike ting. Han vil at du skal overlate alt som angår ditt sosiale liv, familieliv og forretningsliv til ham. Han må ha førsteplassen i alt hva du tenker eller sier, for når du omvender deg i sannhet, omvender du deg til Gud i alle ting.

Kristus har advart oss at han ikke vil ta imot oss i sitt rike uten at vi er villige til å oppgi alt og vende oss fra all synd i vårt liv. Prøv ikke å gjøre det halvveis. Si ikke: «Jeg vil oppgi noen av mine synder og beholde andre. Jeg vil leve mitt liv til dels for Jesus og til dels for meg selv.» Jesus krever hundre prosent overgivelse, og når det er gjort, gir han tusenfold igjen. Men tro ikke at Jesus vil gi noen fem hundre falds lønn for femti prosent overgivelse. Gud gjør ikke sine undere på den måten! Han krever en total forandring, en hel overgivelse. Når du har besluttet at du vil forsake synden og overgi alt til Kristus, har du tatt et skritt frem på veien mot fred med Gud.

Presset — Våre fanger —

Forts. fra side 1 — Forts. fra side 1 —

ste hold ble det derfor gitt ordre om at den sivile befolk-

landssvikene er en ganske annen enn for noen måne-

Osvald Mosley tilbake til England

alt, nemlig ved å undergrave retts-staten ved det såkalte «landssvik-oppgjør». Det forhutlede pengebegjærlige krigsprofitør-borgerskap samt «Riksrådspolitikere» turde ikke protestere, ellers var de havnet sammen med oss i konsentrasjonsleire. Vi skal dog være takknemlig for at vi slap å sitte sammen med dem. Det var den eneste nåde som ble vist oss.

Stortingsmennene har, unnatt noen ganske få, ved det grove rettssvik de har vært med på, redusert sin moralske status i den grad, at folket ikke på noen måte lenger har det styre det burde ha krav på. At det for den alminnelige velger, er mulig lenger å riste av seg de selvbestaltede partier og stortingsmenn er utenkelig. Systemet her er akkurat som i sovjet-statene. Listen settes opp av sentralstyrene, av klikken. Bolsjevikene har bare en liste, vi har flere, men realiteten er den samme, det er ikke folket som velger mennene. Når en stortingsmann skylder på folkets rettsbevissthet, er det en uforskammethet. Det er å rette smed for baker. Hvis jeg hørte til dem som gad å gå å stemme på disse folk, ville jeg protestere mot å bli pådyttet skylden for noe jeg var helt uenig i. Det kan være nok for et folk å ha 150 mer eller mindre kompromitterte tingmenn blant seg, om man ikke også skal tilsjakes alment av deres for-

løpne rettferdige og nettone så trist

Den tidligere lederen for de britiske NS-folk, Sir Oswald Mosley, er kommet tilbake til London for å hilse på gamle venner etter at han og hans hustru det siste året har bodd i Paris.

«Et vidunderlig land,» sier den 59 år gamle Mosley om sitt hjemland, hvor han satt fengslet av såkalte sikkerhetshensyn 1940 til 1943. «Storbritannia er et sjarmende land,» sier han, «se for eksempel på min London-klubb — de har aldri stengt meg ute.»

Mosley har langt fra trukket seg tilbake. Han fortsetter arbeidet for sitt nye parti, Unionspartiet, som ble stiftet i 1947. Han forteller at det ikke har særlig stor oppslutning, men an-

Til Deg julen 1946

Når man er fange — slik som jeg, da drømmer man så titt at engler kommer på ens vei og gjør det sorte hvitt —

når dagene blir lange og nettone så trist

tyder at det har en del tidligere sympatisører og gamle venner blant sine medlemmer.

Forbryteren Hans Nielsen Hauge er blitt vår kirkes offisielle helgen.

Sitat fra en kronikk av Sverre Riisøen i V. G.

Jeg innrømmer gjerne at jeg synes ministeriet Gerhardsen regjerer ganske usedvanlig dårlig, bl. a. fordi det vil regjere så meget og bruke så mange mennesker til å regjere oss med.

Direktør E. Hvoslef Eide.

Brev fra Pus i kroken

Kjære F. & L. med abbenenter! Det var kona mi som plutselig sa: «Nå setter du deg ner og skriver,» sa 'a. «I lange t'ier har'e nå vært så mye prat om Sjenev og Bærum og Einar G. med bilen og Arné D. med låven og Hagen-Liverud med Karl o. s. burtetter, atte folk reint ut glemmer av at det er her i Kroken det foregår!» sa 'a, og så sette'a henda i sia og reiste på nesa — dere veit, sånn dem gjør når'em ska ha fram atte all motstand er bare tidsspille.

Ja, ja, jeg fant fram tørrbleken og et papirark som småen har oversett. «Å ska jeg begynne henne, da,» sa jeg. «Her,» sa a, og langa meg avisa der hu hadde

Er det Oppland som har den barnerikeste huslyden i Norge?

For en tid siden bad vi bladets lesere om å etterspore landets barnerikeste familie. Hittil leder Oppland fylke helt overlegent. Lars Brendengen i Vest-Torpa har 22. Han har vært gift to ganger. I første ekteskap hadde han 6 barn, i det andre 16. Den eldste er nå nærmere 70 år og den yngste 33. En enestående gild søskenflokk er det, flinke og arbeidsdyktige alle sammen.

Lars selv har alltid vært typen på en solid og tru arbeidsmann, og går nå i sitt 90. år.

Vi takker for beretningen om Lars. Men egentlig hadde vi tenkt en mannjevning mellom de

tallrikeste barneflokker med barn ned til under konfirmasjonsalderen. Tevlingen fortsetter med andre ord!

*
Telemark seiler opp!

Øyfjell 2/12—55.

Var det ikkje spørsmål um kva fylke som hadde den mest barnerike heimen?

I Kviteseid i Telemark er ein heim med 13 barn. Den eldste gjenta er omlag 16 år — den yngste guten er snart 1½ år.

Foreldri er Magnhild og Hans Øygarden, Meås p. å.

Vyrdsamt.

I. Heggeriset,

Partier — ?

Partiapparatet er i beste fall et nødvendig onde. I verste fall kan de bli en landeplage. Dette stadium nærmere vi oss nå.

En god latter kunne være et bra middel mot partiapparatenes diktatur. Hvis vi kunne lære å le av disse dypt alvorlige mennene, som er så fylt av tanken på sin egen betydning at de holder på å sprekke, så kanskje de ville sprekke — og da har vi gjort en god gjerning.

Sigurd Hoel.

Die deutschen —

Forts. fra side 2 —

falt sin regjering i ryggen. En regjering som ble hos sitt folk to bitter End. Er det merkelig at

gå glipp av fenomenet, som vel ikke har lenge å leve. — Le kan tyskerne enda.

Men tilbake til alvor: Vil man en tysk hær for atter å forsvare Europa, må man også ville midlene. Hæren må bygge på sine århundrede gamle tradisjoner. Den må få ledere som den tyske soldat kjenner fra slagmarken og respekterer, og landet må få sin verneplikt tilbake. Dette er selvfølgeligheter.

Under disse forutsetninger vil en tysk hær, som virkelig kan være et vern for Europa, stå veldisiplinert og rustet om ca. 3½ år. Gjennom NATO vil denne hær denne gang ikke risikere å bli falt i ryggen av dem den forsvaret.

Et folks forsvar kan ikke bygges på frivillighet. Leietroppenes tid er forbi. Den gang soldaten fikk sin sold etter skjeggets lengde.

Feltsoldatens yrke er en innsats ut over dagliglivets grenser. Disiplin har bare en hensikt, nemlig at den ene mann skal kunne stole på den annen under kamp. Bare en veldisiplinert hær tåler krigens overmenneskelige påkjenning. Bare en slik hær kan

nunare jolds lønn for femti prosent overgivelse. Gud gjør ikke sine undere på den måten! Han krever en total forandring, en total overgivelse. Når du har besluttet at du vil forsake synden og overgi alt til Kristus, har du tatt et skritt frem på veien mot fred med Gud.

Presset — Våre fanger —

Forts. fra side 1

ste hold ble det derfor gitt ordre om at den sivile befolkning skulle vise ro og sindighet og holde seg folkeretten etterrettelig. Senere — da de norske regjeringsmyndigheter kom til London og direkte under alliert press — fikk pipen riktignok en helt annen lyd. I samsvar med den britiske «løves» hyl. Og til forderv for hundrevis av nordmenn.

Akkurat i disse dager vises det en dansk film på norske kinoer: «Danmark under hakekorset. De fem år», heter den. Denne film er naturligvis laget etter beste heimefront-oppskrift og spekket med «tapre» sabotasjegyngelser, — til stort behag for presens filmanmeldere. Noe er det imidlertid som irriterer, og herom skrives det i «Nationen»:

«På ett punkt reagerer vi skarpt. Det gjelder kommentaren etter bildene av luftangrepet mot Burmeister & Wain. Der blir det sagt at Danmark etter dette angrep var stillet overfor valget å bli bombet fra luften eller å aktivisere sabotasjeaksjonene. Etter vår mening smaker dette vel mye av utpresning. Det danske folks motstand var sikkert ikke noe resultat av en slik utpresning etc.»

Vel — det smaker sikkert sursøtt å høre sannheten. Men de norske film-kommentatorer har nok visst hva de snakket om. Brittenes nasjonale valgspåk: «Right or wrong, my country!» med deravfølgende samvittighetsløshet, nyttet det nok ikke de

Forts. fra side 1

landssvikene er en ganske annen enn for noen måneder siden. Etter at Jens Christian Hauge gikk som justisminister som følge av Stortingets avgjørelse i spørsmålet om lønn i suspensjonstiden, vil ikke regjeringen ta noen ny belastning i retning av skritt for å løslate de 11 som sitter inne.»

Ja, denslags skal man lese på trykk. Så langt ned er styresmakten sunket. Fordi at Høyesteretts rettsfølelse og dom kom i konflikt med Stortingsflertallets rettsbevissthet, som atter skyldte på folkets sådanne, — så skal 11 mennesker fortsatt sitte i slaveleir. Dette er det rene galehus. Selve begrunnelsen, dette med «folkets rettsbevissthet» er bolsjevisme i sin rendyrkede fasong. Er det ikke akkurat den begrunnelse Sovjet gir for å sette folk i tvangsarbeid at man er statsfiende, og at folkets rettsbevissthet krever at disse folkefiender tas vare på.

Vi unngikk i 1945 å bli en kommuniststat ved at Quisling ble sittende ved makten inntil den rømte styresmakt kom tilbake. Der ble ikke noe politisk vakuum for våre hjemlige bolsjeviker å utnytte. Men på et skjebnesvangert område seiret de tross

små «allierte» å komme unna. England hadde makten over disse små, og det visste å bruke den også. Til egen fordel. Selv om de små ble ofret.

Presset var nok — som danskene sier — et faktum!

H. N. H.

uforskammethet. Det er å rette smed for baker. Hvis jeg hørte til dem som gad å gå å stemme på disse folk, ville jeg protestere mot å bli pådyttet skylden for noe jeg var helt uenig i. Det kan være nok for et folk å ha 150 mer eller mindre kompromitterte tingmenn blant seg, om man ikke også skal tilsjaskes alment av deres forlorne rettsfølelse.

Nu sitter man og fryser, flere hundre tusen, fordi noen arbeidsgivere og fagforingsfolk ikke kan bli enig om noen kroner. Derfor skal man fryse. Rettsfølelsen krever dette.

Forstår da ikke hele folket snart å når renovasjonsvognene atter kommer i gang burde man kjøre vekk hele kostebinderiet og derved skaffe seg fred og demokrati.

Velferdsstaten

Forslaget til ny lov om navigasjonsutdannelse i Norge er vedtatt, og man kan risikere at en stor del av fiskerfartøyene blir uten førere. Lovforslaget opphever nemlig den nuværende ordning med egne kyst- og fiskeskippersertifikater og stiller krav om fartstid i utenriksfart og navigasjonsutdannelse også for førere av alle fiskerfartøyer og frakteskuter som er over 32 fot lange. Disse må da seile med fører som har minst tredjestyrermannssertifikat. Det vil si at praktisk talt hele den norske fiskerflåten må ha førere som har seilt i utenriksfart i 16 måneder og deretter tatt styrmannsskolen. Skal alle unge menn som en gang tenker seg å bli fører av sin egen lille fiskerskute, først seile i 18 måneder på det store hav og deretter gå styrmannsskolen, er det dessverre utsikter til at fiskerflåten vil komme til å mangle førere.

Jil Deg julen 1946

Når man er fange — slik som jeg,

da drømmer man så titt at engler kommer på ens vei og gjør det sorte hvitt —

når dagene blir lange og nettene så trist, når sorgene blir mange så motet kverv til sist —

da er det godt å vite at man har tross alt en venn, da er man ikke så forlatt og en får mot igjen.

Ja, slik en venn for meg er du —

du tror det kanskje ei?

Men vær du trygg! Jeg skriver nu

av hjerte slik til deg:

Ha takk for pakke og for brev, for tur i skog og ås, for hvert et vennlig ord du skrev

til meg bak slå og lås...

... Nu er det jul og helgefred i mange tusen hjem:

Gud signe deg — og dine med i dag — og lengre frem.

H. A. O.

Dette vekker minner fra julen 1946, da fangene i Skulestadmoen slaveleir, Voss, fikk smuglet ut 190 julebrev.

Dette blir vel snart aktuelt også for stifteren av NS?

«Nekrologer og posthume uttalelser er pene i alle land, men Norge er vel det land i verden hvor det er mest nødvendig å være død for å høre lovord.»

Redaktør Trygve Hoff i Farmands anmeldelse av boken «Av og om Erling Winsness».

Arne D. med låven og Hagen-Li-verud med Karl o. s. burtetter, atte folk reinte ut glemmer av at det er her i Kroken det foregår!» sa 'a, og så sette'a henda i sia og reiste på nesa — dere veit, sånn dem gjør når'em, ska ha fram atte all motstand er bare tidsspille.

Ja, ja, jeg fant fram tørrbleken og et papirark som småen har oversett. «Å ska jeg begynne henne, da,» sa jeg. «Her,» sa a, og langa meg avisa der hu hadde satt merke med en skarp neggel, som jeg har vært borti før.

«Er'e ikke for gæli,» sa a, «atte denne stakkaren ikke kan få sin rett?!»

Og så leste jeg der hu hadde satt merke — det var i den juridiske «Spørsmål-Svar»-spalten: (Noen steder, der jeg synes det er litt rart har jeg satt parrangter-ser):

«Spørsmål: Av nysgjerrighet (hm!) finner jeg på å bryte inn i et ubebodd hus. Huset er «uhyg-gelig (?) avlåst: På ytterdøren sto med store bokstaver «Livsfarlig». — Jeg filte, saget og brakk for å komme inn.

(Du store min for arbeidsløst!) Under min vandring i huset smalt plutselig et skudd, som heldigvis ikke traff meg. Jeg ble livende redd og skulle ut av huset igjen, men nå smalt en revesaks over mitt ene ben, og jeg pådro meg av den grunn 2 måneders sengeleie. Nå spørres det: Kan jeg gjøre husets eier ansvarlig for tort og svie samt erstatningsansvar gjeldende? J. H.»

Og så svarer dette rælebeine av en jurist:

«Nei, De har innlatt Dem på et regulært innbrudd, og så nevner'n «straffelovens § 147» og prater videre om straff i ett og to og fire år for stakkaren som bryter inn, at'n er ansvarlig for skade på huset o. s. burtetter. «Jurist» setter'n under.

Klart atte herr «Jurist» ikke kan ha føllt med og att han som spørr må bli reinte rystet over sånnt et svar.

Atte eieren skal ha straff og betale erstatning når han forsvarer sitt liv og sin eiendom, — det er jo slått fast gjennom det derre rettsoppgjøret de kaller. Jeg kjente sjøl en kar som fikk 20 år for det derre: Noen brøyt seg inn hos'n. Dem ville bare skyte'n. Han skjøyt igjen. Til all løkke uten å treffe. Men dem stakk av uten å få gjort det dem skulle, og en av karene hadde

sprekke, så kanskje de vil le sprekke — og da har vi gjort en god gjerning.

Sigurd Hoel.

Die deutschen —

Forts. fra side 2

falt sin regjering i ryggen. En regjering som ble hos sitt folk to bitter End. Er det merkelig at folket sier nei?

Ordet Wehrmacht er byttet ut med Streitkräfte. Hadde hæren før het Streitkräfte ville den i dag het Wehrmacht. Streitkräfte er jo mere aggressivt enn Wehrmacht. — Hensikten med det nye navn må ha vært å bryte ned hærens tradisjon.

Man har dog ikke savnet humor i de nye Streitkräfte. Det begynte med at en anselig styrke på 101 mann avla eden til forfatningen — og trakk i sin nye uniform. Munterheten ville ingen ende tar da disse krigere viste seg i sin eiendommelige påkledning. «Et pust fra en annen verden». — Og tyske restauranter gjør klappjakt. Her er forretning! En tysk underoffiser i det antrekk betales mer enn den beste kapellmester, for å oppholde seg noen timer i restauranten. Litt må han selvfølgelig spasere omkring. Hvor meget er avhengig av avtalen. Til disse restauranter er tilstrømmingen enorm. Ingen vil

fått et alvorlig nervesjokk. Men da fikk også eieren av huset 20 års slaveri fordi han hadde skutt igjen. Aldeles tilpass til'n, erklærte høyesterett da han appellerte — og da veit dere det er nok rekti.

Men da skjønner jeg ikke atte han huseieren som innsenderen i bladet forteller om kan gå straffri og uten å betale erstatning til innbryteren. Og det skjønner altså ikke J. H. heller. Fordelen ved rettsoppjøret sku' jo nettopp være at vi fikk pussa opp og modernisert rettsbevissheten våres. —

Alt det andre jeg har å fortelle dere får være til neste gang. Her er ikke plass til mere og ikke har jeg flere ark heller. Det er ikke så mye av det slaget som småen overser.

Det er akkurat så mye rom igjen atte jeg kan male en hilsen fra

PUS I KROKEN.

denne gang ikke risikere å bli falt

i ryggen av dem den forsvarer. Et folks forsvar kan ikke bygges på frivillighet. Leietroppens tid er forbi. Den gang soldaten fikk sin sold etter skjeggets lengde.

Feltsoldatens yrke er en innsats ut over dagliglivets grenser. Disiplin har bare en hensikt, nemlig at den ene mann skal kunne stole på den annen under kamp. Bare en veldisiplinert hær tåler krigens overmenneskelige påkjennning. Bare en slik hær kan føres i krig, men se dette vet bare feltsoldaten! Og feltsoldaten vet nok mer: Denne jernharde disiplin er et grunnlag for et kameratskap som holder utover dagliglivets grenser. I ordets beste forstand er den demokratisk. Det tyske soldatforbund er utvilsomt i dag landets sterkeste organisasjon. Men for alle Olaene, både her heime og andre steder, heter krigsdisiplin kadaverdisiplin. Det må da være superdemokratisk. Til å ståsette en hær trenges hederlige, selvstendige, høyt kvalifiserte, krigsøvede offiserer med sjelelig likevekt og evnen til å beherske mennesker. Framforalt må disse offiserer ha sitt ansikt, sitt hellige æresord i behold, enten så dette er gitt til venn eller fiende. Om et slikt offiserskorps slår et folk ring. En slik hær er folkets hær.

Det synes for meg å være politikere som bygger opp Vestens forsvar i Vestens skjetnetime. Vår motpart, som bedærer med et smil, gjør dette på en annen måte.

M. K.

FOLK OG LAND

Redaktør og utgiver:
JOHANNES KRINGLEBOTN

Ekspedisjon og kasse:
Postboks 3214, Oslo
Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96

Abonnementspriser:
Kr. 20.00 pr. år, kr. 10.00 pr. halvår. Sverige, Danmark: kr. 24.00 pr. år, kr. 12.00 pr. halvår. Utlandet for øvrig: kr. 28.00 pr. år, kr. 14.00 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 30.00 pr. år, kr. 15.00 pr. halvår.

Løssalgspris: 50 øre

Annonsepris:
32 øre pr. millimeter over en spalte.

Bruk postgiro nr. 16450
Sambandstrykkeriet
Oslo